

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

5HD414 Hospodářský vývoj Dálného východu po roce 1945

TÉMA:

Čínská lidové republika jako ekonomická velmoc 21. století

(základní body)

Současná komunistická Čína je zemí, která vzbuzuje **obdiv, ale i obavy** okolního světa. Zdá se, že je nenávratně pryč doba, kdy slabá ekonomická výkonnost mimo jiné negativně ovlivňovala mezinárodní postavení Říše středu. V zásadě úspěšná dlouhodobá ekonomická transformace a s tím spojená rychle rostoucí ekonomika umožňují ČLR například realizovat ambiciózní **projekty v oblasti dopravní infrastruktury** nebo značně zvyšovat výdaje na **modernizaci ozbrojených sil**. ČLR je obvykle uváděna jako **největší nebo druhá největší ekonomika na světě** a mimo jiné také jako **stát s největšími devizovými rezervami**. Hodnota čínských devizových rezerv byla na jaře 2013 (*současné přesné číslo není k dispozici*) odhadována na zhruba 3,3 bilionů dolarů, což bylo pro představu asi trojnásobek ve srovnání s úhrnem za celou Evropskou unii. Hospodářská expanze ČLR má nezanedbatelný **mezinárodní rozměr** a je jedním z faktorů, který významně ovlivňuje sílicí ekonomickou (ale samozřejmě nejen ekonomickou) interakci, vzájemnou závislost komunistické Číny a ostatních zemí. ČLR

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

exportuje především spotřební zboží a to tempem výrazně vyšším ve srovnání s dynamikou dovozů. ČLR se propracovala na místo **nejvýznamnějšího obchodního partnera Evropské unie**, zvláště pokud bereme v úvahu i reexporty. Hodnoty vývozu z Evropské unie do komunistické Číny však průběžně nedosahují ani poloviny hodnoty dovozů. V případě České republiky je rozsáhlý deficit v obchodě s ČLR **zdaleka největším záporným saldem**, který vykazujeme v obchodě s jedním státem. Zdá se, že fenomén čínských dovozů nemůže podstatněji ohrozit ani poměrně **špatná pověst** řady čínských výrobků, která je zjevně „eliminována“ **cenovou výhodou** čínské produkce.

Komunistická Čína výrazně ovlivňuje světovou ekonomiku nejen svou nabídkou, ale také **poptávkou**, například po surovinách a palivech pro domácí průmysl (připomenuta může být například kontroverzní snaha ČLR zajistit si větší vliv, respektive podíl na těžbě ropy a plynu v Africe). Čína také zůstává i v 21. století velmi **atraktivním místem pro zahraniční investory** a dnes absorbuje největší část z celosvětového objemu zahraničních investic. Mnoho světových firem považuje investování v ČLR za strategický úkol, v jistém ohledu za nutný krok, kterému se nelze vyhnout. Řada z nich ale vstupuje na čínský trh s nepřesnými informacemi a poněkud naivními představami o možnosti rychle dosáhnout vysokých zisků.

Hospodářská expanze ČLR má bezesporu i **stinné stránky** a pekingská vláda bude muset dříve či později řešit řadu problémů. Ideální nejsou ani zahraničně-ekonomické

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

vztahy ČLR. Kromě již naznačených polemik týkajících se **vysokých obchodních deficitů** může být například připomenuta kritika **nedostatečné ochrany autorských práv** v ČLR, která je opravdovým „evergreenem“ sporů mezi Čínou a ostatními státy (včetně evropských států, Českou republiku nevyjímaje). Určité pochybnosti se objevují také v souvislosti s otázkou **důvěryhodnosti statistických dat** publikovaných v ČLR. Na tomto místě může být zmíněna například skutečnost, že některé provincie si pomáhají při zvyšování HDP poněkud nestandardními postupy. Například obrovské investice míří do **budování nových čtvrtí, popřípadě celých měst**, kde pak – s nadsázkou řečeno – nikdo nebydlí, jsou to města duchů (je to například město Nový Ordos ve Vnitřním Mongolsku, což byl původně projekt pro milion obyvatel).

Doporučené zdroje (výběr):

BAKEŠOVÁ Ivana, Čína ve XX. století. Olomouc : Univerzita Palackého, 2001-2006. - 3 sv.

BREZNITZ, Dan. Run of the red queen: government, innovation, globalization, and economic growth in China [online]. New Haven [Conn.]: Yale University Press, 2011

FAIRBANK, John K. Dějiny Číny. Praha : NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2010. -- 665 s. : il., mapy, portréty ; 22 cm.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

TOMÁŠEK Michal. Právní systémy Dálného východu. Praha : Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016-2019. -- 2 svazky

National Bureau of Statistics of China, online, <http://www.stats.gov.cn/english/>

Český statistický úřad, online, <http://www.czso.cz>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

